

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. + 370 5 219 1225, el. p. smmin@smsm.lt, <https://smsm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT43 4040 0636 1000 2196, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, finansų įstaigos kodas 40400

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025- - Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – nutarimo projektas) po svarstymo 2025 m. kovo 10 d. Tarpinstituciniame pasitarime.

Nutarimo projektas ir teikimas patikslinti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025 m. kovo 7 d. išvadoje Nr. NV-400, Socialinės politikos grupės 2025 m. kovo 7 d. pažymoje Nr. NV-401 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Nutarimo projekto teisinis pagrindas – Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 283 punkto nuostata – „siekdami išlaikyti mokyklas kaimuose ir mažuose miesteliuose, įvertinsime ir koreguosime vykdomą jų tinklo pertvarką, taip pat koreguosime aštuonioliktosios Vyriausybės sprendimus“.

Nutarimo projekto tikslas – sudaryti prielaidas išsaugoti mažiau kaip 3 tūkst. gyventojų turinčiuose miestuose, miesteliuose (toliau – miesteliai) veikiančias gimnazijas ir pagerinti vidurinio ugdymo prieinamumą jose besimokantiems mokiniams.

I. Sprendžiama problema	Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Tinklo kūrimo taisyklės) 2 priede nustatyta, kad kai sudaroma po vieną III gimnazijos ir IV gimnazijos klasę, išskyrus atvejus, nurodytus Tinklo kūrimo taisyklių 22.2.2.4, 22.2.2.5 papunkčiuose ir 1 pastaboje, nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. leidžiama sudaryti po vieną III gimnazijos ir IV gimnazijos klasę, jei jose yra ne mažiau kaip po 21 mokinių (2024–2025 m. m. IV gimnazijos klasę galima sudaryti, jei yra ne mažiau kaip 12 mokinių). 1 pastaboje nustatyti 5 atvejai, kai III gimnazijos klasę galima sudaryti, jei yra ne mažiau kaip 12 mokinių ir mokymo lėšos šioms klasėms skiriamos iš valstybės biudžeto (pvz., gimnazijose, kuriose mokoma tautinės mažumos kalba, gimnazijoje, kuri yra vienintelė gimnazija savivaldybėje ir kt.), ir du atvejai (Tinklo kūrimo taisyklių 22.2.2.4 ir 22.2.2.5 papunkčiuose), kai vieną klasę pagal vidurinio ugdymo programą galima sudaryti gyvenamojoje vietovėje, išskyrus miestą, kuris yra
-------------------------	---

	<p>savivaldybės centras, jei yra ne mažiau kaip 12 mokinių ir mokymo lėšas mokyklai papildomai skyrė mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) (pvz., jei praeitais mokslo metais rugsėjo 1 dieną šios gimnazijos I gimnazijos klasėje ir II gimnazijos klasėje buvo ne mažiau kaip po 21 mokinį ir kt.).</p> <p>Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis (toliau – ŠVIS), 2024 m. rugsėjo 1 d. miesteliuose šiais mokslo metais veikia 37 savivaldybių gimnazijos, kurių II gimnazijos klasėse mokosi 12–20 mokinių, ir 19 savivaldybės gimnazijų bei 1 valstybinė gimnazija, kurių II gimnazijos klasėse mokėsi 21–23 mokiniai. Ekspertiniu skaičiavimu, tikėtina, kad 2025 m. rugsėjo 1 d. 56 savivaldybių gimnazijos negalės sudaryti III gimnazijos klasės, nes neturės 21 mokinio, nes dalis mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą, netęs mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą gimnazijose, kuriose mokėsi.</p> <p>Neringos savivaldybėje veikia viena gimnazija. Pagal Tinklo kūrimo taisyklių 2 priedo pastabų 1.3 papunktį, Neringos gimnazija III gimnazijos ir IV gimnazijos klases gali sudaryti, jei jose yra ne mažiau kaip po 12 mokinių. Tačiau dėl mažo mokinių skaičiaus negali šių klasių sudaryti. Mokiniais, siekiantiems įgyti vidurinį išsilavinimą, nesudarius sąlygų mokytis pagal vidurinio ugdymo programą Neringos gimnazijoje, jie turėtų galimybę vidurinį išsilavinimą įgyti tik Klaipėdos miesto gimnazijose, esančiose už 50 km. Mokinių vykimo į kitos savivaldybės gimnazijas kelionės trukmę didina kėlimasis keltu.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Nutarimo projekte siūloma savivaldybių ir valstybinių mokyklų savininko teisės ir pareigas įgyvendinančioms institucijoms (dalyvių susirinkimams) suteikti daugiau laisvės priimant sprendimus dėl III gimnazijos ir IV gimnazijos klasių, esant jose ne mažiau kaip 12 mokinių, sudarymo, t. y. siūloma atsisakyti galiojančių Tinklo kūrimo taisyklių 22.2.2.4, 22.2.2.5 papunkčiuose nustatytų ribojimų – privalomo mokinių skaičiaus 8 ir I gimnazijos klasėse ir privalomo mokinių skaičiaus vidurkio 8, I gimnazijos ir II gimnazijos klasėse, sudarant ne mažesnę nei 12 mokinių III gimnazijos ir IV gimnazijos klases.</p> <p>Siekiant Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 43 straipsnio 8 dalies 7 punkte nustatyto valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų naudojimo ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo, siūloma įtvirtinti nuostatą, kad gyvenamojoje vietovėje, išskyrus miestą, kuris yra savivaldybės centras, esančioje savivaldybės gimnazijoje, vykdančioje akredituotą vidurinio ugdymo programą, pagrindinio ugdymo programą ir pradinio ugdymo programą, III gimnazijos ir IV gimnazijos klasės gali būti sudarytos, jei jose yra ne mažiau kaip 12 mokinių ir mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) mokyklai papildomai skyrė lėšų (išskyrus mokymo lėšas, skiriamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto), kurios sudaro 50 procentų mokymo lėšų, ugdymo planui įgyvendinti, skiriamų iš valstybės biudžeto III gimnazijos ir IV gimnazijos klasėms pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Įgyvendinus nutarimo projekto nuostatas, t. y. savivaldybėms sudarius III gimnazijos ir IV gimnazijos klases, kuriose mokysis ne mažiau kaip 12 mokinių, šalyje bus sudaryta daugiau klasių, kuriose bus mokoma pagal vidurinio ugdymo programą. Papildomų klasių ugdymo planui įgyvendinti iš valstybės biudžeto reikės skirti daugiau mokymo lėšų. Nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. planuojama, kad III gimnazijos ir IV gimnazijos klasių, kuriose mokysis ne mažiau kaip po 12 mokinių, lėšos vienos klasės ugdymo planui įgyvendinti sudarys 72 656 Eur per metus. Todėl siūloma, kad</p>

	<p>savivaldybės finansinę naštą su valstybe dalintusi lygiomis dalimis. Be to, finansinės naštos dalijimasis lygiomis dalimis skatina valstybę ir savivaldybes užtikrinti optimalų lėšų panaudojimą, užtikrinti ilgalaikį finansinį tvarumą, sudarys prielaidas ir skatins savivaldybes kurti subalansuotą savivaldybių gimnazijų tinklą.</p> <p>SVIS duomenimis, 2025 m. rugsėjo 1 d. ir, tikėtina, kad ir 2026 m. ar 2027 m. nebus valstybinių gimnazijų, kurios III gimnazijos ir IV gimnazijos klases galėtų sudaryti vadovaudamosi nutarimo projekto nuostatomis. Tačiau siekiant nutarimo projekto sistemiškumo siūloma nustatyti, kad ir valstybinėse gimnazijose gali būti sudarytos III gimnazijos ir IV gimnazijos klasės, jei jose yra ne mažiau kaip 12 mokinių ir mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) mokyklai papildomai skyrė lėšų iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete jam numatytų asignavimų ir (arba) kitų dalininkų lėšų, kurios sudaro 50 procentų mokymo lėšų ugdymo planui įgyvendinti, skiriamų iš valstybės biudžeto III gimnazijos ir IV gimnazijos klasėms pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą.</p> <p>Galiojančių Tinklo kūrimo taisyklių 2 priedo 1 pastaboje nustatyti 5 atvejai, kada gali būti sudaryta po vieną III gimnazijos ir IV gimnazijos klasę, jeigu yra ne mažiau kaip 12 mokinių ir jos finansuojamos iš valstybės biudžeto visa apimtimi. Siekiant nepažeisti teisėtų lūkesčių nutarimo projekto 22.2.2.4 ir 22.2.2.5 papunkčių nuostatos netaikomos Tinklo kūrimo taisyklių 2 priedo 1 pastaboje nustatytiems atvejams.</p> <p>Leidžiant miestelių gimnazijose sudaryti III gimnazijos ir IV gimnazijos klases, kuriose mokysis 12–20 mokinių, ugdymo kokybei užtikrinti ir ugdymo turinio pasiūlai suderinti su mokinių pasirinkimais mokymo lėšos turėtų būti skiriamos tokio pat dydžio kaip 21–30 mokinių klasėms (ugdymo planui įgyvendinti joms būtų skiriama 257 valandomis per metus, arba 7 valandomis per savaitę, daugiau).</p> <p>Siekiant Neringos savivaldybėje gyvenantiems mokiniams kuo arčiau gyvenamosios vietos sudaryti sąlygas įgyti vidurinį išsilavinimą, nutarimo projekte siūloma išimties tvarka Neringos savivaldybėje esančiai gimnazijai esant mažiau kaip 12 mokinių leisti sudaryti III gimnazijos ir IV gimnazijos klases, jeigu savivaldybės mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija gimnazijai papildomai skyrė mokymo lėšų (išskyrus mokymo lėšas, skiriamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto) tiek, kiek jų skiriama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto III gimnazijos ir IV gimnazijos klasėms pagal Vyriausybės patvirtintą Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Preliminariais skaičiavimais, nutarimo projektui įgyvendinti nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. iš valstybės biudžeto reikės skirti papildomų mokymo lėšų ugdymo planui įgyvendinti: 2025 metų rugsėjo–gruodžio mėnesiams – 1 078 tūkst. Eur, 2026 m. – 3 512 tūkst. Eur, 2027 m. – 4 069 tūkst. Eur. 2025 m. papildomų lėšų poreikis būtų dengiamas iš bendrųjų asignavimų, 2026 m. ir vėliau reikėtų skirti papildomų valstybės biudžeto lėšų.</p> <p>Lėšų poreikis apskaičiuotas, laikant, kad 2025–2026 mokslo metais savivaldybės sudarys 56 III gimnazijos klases ir 33 IV gimnazijos klases, o 2026–2027 mokslo metais ir vėliau – 56 III gimnazijos klases ir 56 IV gimnazijos klases. Vienai klasei skiriamos lėšos sudaro 36 328 Eur per metus (t. y. 50 proc. nuo 21–30 mokinių klasei skaičiuojamų ugdymo lėšų, kurios sudaro 72 656 Eur per metus).</p>

	<p>Igyvendinant projekto nuostatas, savivaldybės mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) turės papildomai skirti tiek mokymo lėšų iš savivaldybės biudžeto (išskyrus mokymo lėšas, skiriamas iš valstybės biudžeto), kiek sudaro 50 procentų lėšų, ugdymo planui įgyvendinti, apskaičiuojamų III gimnazijos ir IV gimnazijos klasėms pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą. Savivaldybės mokymo lėšas III gimnazijos ir IV gimnazijos klasėms, kuriose mokosi 12–20 mokinių, turėtų suplanuoti rengdamos savivaldybių biudžetus ar juos tikslindamos, nes klasių skaičiaus mokykloms nustatymas yra jų kompetencija.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Pritarus teikiams pasiūlymas:</p> <p>Savivaldybėms bus suteikta teisė apsispręsti atsižvelgiant į konkrečią situaciją:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ar prisidėti savo lėšomis ir sudaryti 12–20 mokinių klasę; – ar reorganizuoti gimnaziją į skyrių, jei klasėse, kuriose ugdoma pagal vidurinio ugdymo programą, yra ne mažiau kaip 12 mokinių, ir gauti 100 proc. finansavimą iš valstybės biudžeto; – ar efektyviau panaudoti savivaldybės lėšas ir sudaryti ne mažesnę kaip 21 mokinio klasę. <p>Bus sudarytos prielaidos miesteliuose veikti gimnazijoms:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mokiniams teks mažiau laiko sugaišti kelyje į mokyklą ir iš mokyklos, rytais nereikės taip anksti keltis; – daliai mokinių bus didesnės galimybės tenkinti neformaliojo švietimo poreikius; – mažiau menkai motyvuotų mokinių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą, iškris iš švietimo sistemos; – bus didesnės galimybės mokytojams turėti didesnę darbo krūvį ir mokykla bus patrauklesnė, komplektuojant pedagoginį personalą; – miestelis bus patrauklesnis gyventojams įsigyjant būstą, bus geresnės prielaidos pritraukti į savivaldybę jaunus darbingo amžiaus žmones, šeimas su vaikais.
V. Nutarimo projektų efektyvumo stebėseną	<p>Nutarimo projekto efektyvumo stebėseną vykdys Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Nacionalinė švietimo agentūra.</p> <p>Savivaldybės Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai turės pateikti savivaldybių tarybų sprendimus, kad mokyklai papildomai skirs mokymo lėšų (išskyrus mokymo lėšas, skiriamas iš valstybės biudžeto). Švietimo, mokslo ir sporto ministras, remdamasis savivaldybių pateiktais sprendimais dėl mokymo lėšų skyrimo, kiekvienais metais tvirtins savivaldybių ir valstybinių gimnazijų, esančių gyvenamojoje vietovėje, išskyrus miestą, kuris yra savivaldybės centras, vykdančių akredituotą vidurinio ugdymo programą, pagrindinio ugdymo programą ir pradinio ugdymo programą, sąrašą, kurios galės sudaryti 12–20 mokinių III gimnazijos ir IV gimnazijos klases ir kurioms bus skiriama 50 proc. mokymo lėšų iš valstybės biudžeto. Savivaldybės turės pareigą pateikti informaciją apie mokymo lėšų skyrimą klasėms, kurios iš valstybės biudžeto finansuojamos iš dalies.</p> <p>Nacionalinė švietimo agentūra vykdys gimnazijų atitikties Švietimo įstatymo 43 straipsnio 8 dalies 1–8 punktuose nurodytų kriterijų Tinklo kūrimo taisyklėse nustatytoms reikšmėms stebėseną.</p>

Nutarimo projektas neprieštarauja Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Teikiamas nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS Nr. 25-1777 (2)).

Nutarimo projektas derintas su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos švietimo ir mokslo profesine sąjunga, Švietimo ir mokslo profesine sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos profesine sąjunga „Sandrauga“, Lietuvos švietimo darbuotojų profesine sąjunga, Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesine sąjunga. Nutarimo projektui pastabos ir pasiūlymai gauti iš Alytaus rajono savivaldybės, Kretingos rajono savivaldybės, Neringos savivaldybės mero, Šalčininkų rajono savivaldybės mero, Kauno rajono savivaldybės mero, Vilniaus Simono Konarskio gimnazijos.

Nutarimo projektui pastabų nepateikė Švietimo ir mokslo profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“, Lietuvos švietimo darbuotojų profesinė sąjunga, Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinė sąjunga.

Į Teisingumo ministerijos, Neringos savivaldybės mero pastabas atsižvelgta ir nutarimo projektas ir teikimas patikslinti. Į Finansų ministerijos pasiūlymą atsižvelgta: nutarimo projektas ir pagrindimas, kad pakeitimai atitinka „Naujos kartos Lietuvos“ plano 93 rodiklio aprašymą, pateikti VŠĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai (toliau – Agentūra). Agentūra informavo, **kad pritaria nutarimo projektui ir mano, kad pakeitimas neprieštaruoja M93 rodiklio apibrėžčiai.**

Nutarimo projektas ir teikimas darbo tvarka po 2025 m. kovo 10 d. Tarpinstitucinio pasitarimo suderintas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe. Argumentai į Teisės grupės 1 pastabą, į kurią neatsižvelgta, pateikti Derinimo pažymoje.

Teikimas darbo tvarka po 2025 m. kovo 10 d. Tarpinstitucinio pasitarimo suderintas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupe.

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Mokyklų veiklos skyriaus (vedėjas Alvydas Puodžiukas, tel. +370 686 01 964, el. p. Alvydas.Puodziukas@smsm.lt) patarėja Stanislava Strolaitė (tel. +370 619 54 425, el. p. Stanislava.Strolaite@smsm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Derinimo pažyma, 1 lapas.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Raminta Popovienė